

POGOVOR z župnikoma v naši občini

Nekoč je veljalo, da so župnik, učitelj in zdravnik trije najpomembnejši in najbolj spoštovani ljudje na vasi.

Je še vedno tako?

O tem in še čem smo v predbožičnem času kramljali z obema župnikoma v naši občini; Francem Dermolom, župnikom v župniji sv. Ane v Framu in Mirkom Ružičem, župnikom v župniji sv. Jožefa Delavca v Račah.

- **Vemo, da je vloga duhovnika predvsem v manjših krajih, kjer je velika večina prebivalstva "tradicionalnih kristjanov", izredno pomembna. Kako bi ocenili: je biti duhovnik težaven poklic?**

Mirko Ružič: "Najprej bi spregovoril o pomembnosti vloge duhovnika, ki je pomembna, ker odpira človeku, ki je močno pogreznjen v svet otipljivega, transcendentno - presežno področje. Vedeti moramo, da je večina ustvarjenega v presežnem, to je duhovnem svetu, le manjši del je v čutno zaznavnem svetu, ki ga mi živimo iz dneva v dan. To je težavno delo, ker smo ljudje pogojeni s čutnimi zaznavami. Vendar težavnost duhovnega poklica ni samo zaradi tega. Bolj duhovnika obremenjujejo reči, ki ne sodijo v poslanstvo oznanjevanja odrešenja, kot so skrbi za materialno stanje župnije in vseh drugih podobnih reči. Druga težava je družbena nepriznanost duhovniškega statusa, saj nas uvrščajo v kategorijo svobodnih umetnikov. Glede na nekatere materialne reči smo nekateri res umetniki za preživetje. Obremenilna je tudi dediščina ateizacije in proticerkvenosti oblasti bližnje preteklosti. Negativen odnos do vere in zlasti do "farjev", kot so se izražali v času zatiranja vere, rodi v tem času obilne sadove.

Mirko Ružič, župnik v Račah, s svojimi mladinci

- **Letošnje leto je za vas, g. Dermol, nekaj posebnega, kajne? Obhajali ste kar dva okrogla jubileja.**

Franc Dermol: "Res je. V jeseni sem obhajal dva okrogla jubileja in sicer 30 let duhovništva in 60 let starosti.

Po mašniškem posvečenju sem bil najprej leto dni kaplan v Mali Nedelji, od koder sem bil razporejen na mesto kaplana v Brežice. Iz Brežic sem prišel za župnika v Fram, kjer sem

že štiriindvajseto leto. Rad sem tukaj, kakor imam tudi rad ta poklic, saj najdem v tem delu veliko veselja."

Framski župnik Franc Dermol je za okroglih 60 let letos prejel številne čestitke; med drugimi mu je vse dobro zaželel tudi predsednik KS Fram, Martin Petelinšek

- **Različne so zgodbe, kako posameznik sprejme odločitev za poklic. Kako in zakaj pa sta se vidva odločila za duhovniški poklic?**

Franc Dermol: "Duhovniški poklic sem izmolil, zaznal sem božji klic in se mu prepustil. Takoj po končani osnovni šoli sem se najprej izučil za zidarja, šele nato sem prisluhnil Bogu, na kakšno pot me kliče, se prijavil v semenišče in postal duhovnik."

Franc Dermol ob bogoslužju ob podeljevanju zakramenta sv. obhajila

Mirko Ružič: "Za duhovniški poklic sem se odločil zaradi božjega klica, ki sem ga zaznal in sem se mu nekaj časa izmikal, potem pa sem se predal. Vidim, da je božji načrt

boljši od mojega in mu sledim z odprtimi očmi, razumom in odločitvami. Čutim, da je tukaj moje mesto."

Mirko Ružič skupaj s škofom ob podeljevanju zakramenta sv. birme

• **Vloga in položaj duhovnika v družbi sta se skozi desetletja in v različnih zgodovinskih obdobjih močno spreminjala. Kako bi ocenili trenutno vlogo duhovnika v družbi?**

Franc Dermol: "V vsakem zgodovinskem obdobju je vloga duhovnika zelo pomembna. V bližnji preteklosti, v obdobju proticerkvene oblasti, je bilo za duhovnike res težje, kar se tiče sodelovanja s širšo skupnostjo, javnostjo, šolskim sistemom, vendar so v odnosih kljub temu veljala neka pravila, urejenost in spoštovanje. Danes je temeljna težava v tem, da se kažejo prvi negativni vplivi proticerkvene oblasti, predvsem v odsotnosti moralnih vrednot in poudarjanju materializma."

Mirko Ružič: "Vedno je bila vloga duhovnika posredništvo med materialnim in duhovnim svetom. Oblike tega posredovanja so se spreminjale zaradi razvoja družbe in človeštva. Velikokrat so se oddaljile od tega poslanstva, kar bistva posredovanja med otipljivim in duhovnim ni spremenilo. V našem času je to zelo pomembno, ker smo globoko pogreznjeni v otipljiv svet."

• **Kakšna je temeljna naloga duhovnika v župniji? Kako poteka običajen dan?**

Mirko Ružič: "Osnovno poslanstvo duhovnika je oznanjevanje evangelija odrešenja. Tukaj je najpomembnejši pouk o verskih stvareh, ki se odvija na vseh ravneh srečanj z verniki - od osnovnošolskega verouka, pogovorov s starši ob zakramentih in uvajanje v zakramente, vodenje raznolikih srečanj in skupin ter ustvarjanje župnijskega lista, ki vsak teden prinaša določene osvetlitve verskih vsebin življenja. Vse te dejavnosti spremlja molitev, od uradne molitve brevirja, do osebnih molitev za raznovrstne potrebe posameznikov, skupin ali narodov. Poleg tega je še področje,

ki po mojem razmišljanju ne spada med duhovnikove naloge, to je skrb za materialno stanje župnije, ki je v našem primeru, ko nimamo nobene nadarbine, to je premoženja, iz katerega običajne župnije živijo, dokaj težavna zadeva. Dan običajno začnem z molitvijo, telovadbo, očiščenjem, zajtrkom, meditacijo in izpolnjevanjem delovnega načrta danega dne, ki traja do večernih dejavnosti, ko po pregledu dneva in sklepno molitvijo zaspim."

Franc Dermol: "Najprej bi rad opozoril na razliko med župnikom in duhovnikom. Kajti vsi, ki smo posvečeni, smo duhovniki, župniki pa so tisti, ki skrbijo za svojo župnijo. V večjih župnijah župniku pomaga tudi kaplan. Temeljna in osnovna naloga župnika je skrbeti za duhovno življenje v župniji, za podeljevanje zakramentov, oznanjevanje evangelija in molitev. Poleg tega moramo duhovniki skrbeti tudi za materialno stanje župnije, kar ne sodi v naše osnovno poslanstvo, je pa za duhovnika lahko zelo obremenjujoče. Ponemud v tujini to delo namesto župnika opravljajo ekonomski. Opravljati duhovniški poklic je milost, hkrati pa velika odgovornost. To je težavno delo, ker je potrebno ljudi vzgajati v duhovnosti. Najtežja pri vsem je pravilna vzgoja za duhovnost. Trudim se, da bi poskušal ljudem približati Boga in vero."

• **Kako bi predstavili vašo župnijo?**

Franc Dermol: "Župnija Sv. Ane v Framu združuje približno dva tisoč vernikov in je bila po nekaterih podatkih včasih, ko je Fram spadal še v mariborsko občino, površinsko največja župnija v občini, saj zajema velik del redko naseljenih podpohorskih vasi. Realno obiskuje maše in aktivno sodeluje le 8-12 % registriranih vernikov. Pri vodenju župnije pomaga cerkveni svet. V župniji imamo tudi pevski zbor in organista. Z mladinsko veroučno skupino se srečujemo vsakih štirinajst dni, v življenju župnije pa aktivno sodelujejo tudi člani Karitasa, pri mašah pa skupina ministrantov. Rad bi, da bi se v župniji formirala tudi liturgična skupina, saj bi na tak način poskrbeli za redne bralce. V zadnjih dvajsetih letih smo veliko naredili tudi glede materialne prenovitve župnije; imamo povsem obnovljeno zunanost cerkve in obnovljene freske, prenovili smo gospodarsko poslopje in župnišče ter obnovili mnoge kapelice po vaseh. Zadnja pridobitev je ureditev centralne kurjave v cerkvi, da nas v hladnih dneh ne bo več zeblo. Za vse to gre največja zahvala predvsem našim vernikom, ki ob takih trenutkih nikoli ne odklonijo pomoči. Zavedam pa se, da je še veliko težje obnavljati in skrbeti za duhovnost in vero naših župljanov kot za materialno imetje."

Mirko Ružič: "Zelo na kratko bi označil bistvene stvari naše župnije takole: v župniji je dva tisoč vernikov, obsega Rače, Brezulo in Podovo. Župnijski svet šteje trideset članov, mladinska skupina združuje od osem do petnajst mladih, ki se vsak teden srečujemo pri mladinskem verouku, Karitas petnajst, Kolpingova družina sedemdeset, Katoliško kulturno-izobraževalno društvo obsega mešani pevski zbor, zborovodkinjo, organista in dvanajst članov, skupino Angelčki, lutkovno sekcijo, skupino Marjetice, štiri zakonske skupine s šestnajstimi zakonskimi pari, molitveno skupino, ki je zelo variabilna in sto štirideset veroučencev osnovnošolskega verouka. To so podatki, ki vsebujejo zelo veliko raznolikih dejavnosti. Morda sem ta hip še kaj pozabil."

• **Kaj menite, g. Ružič, imajo ljudje ob tem hitrem tempu življenja še sploh kaj časa za duhovno življenje?**

Mirko Ružič: "Označevanje in odpiranje duhovnih vsebin je moj prvenstveni cilj, to pa predvsem zaradi hitrega življenjskega tempa, ki si ga določamo sami in nas velikokrat povozi, ker zaradi pogreznjenosti v otipljiv svet spregledamo pomembna dejstva in resnice vsakdanjega življenja. Kolikor hitreje živimo, toliko več časa bi morali posvečati duhovnosti, da bi ohranili ravnovesje. Na to večina ljudi danes pozabi in tragedije ter katastrofe so tu. Kot duhovnik želim približati vrednote presežnega sveta, to so vrednote duhovnosti, ki so nujno potrebne, da ne bi otipljive vrednote človeka pogoltnile. Za vrednote se odloča posameznik glede na modele življenja svoje družine, izjeme so le konvertiti."

• **Kaj vas pri vašem delu najbolj razveseli in daje moč?**

Franc Dermol: "Najbolj sem vesel, kadar vernikom uspem približati evangelij, vero in radost. Razveseli me, da župljani sprejmejo cerkev in župnišče kot dom. Rad sem z mladimi in vesel sem, ko prihajajo na verouk. Še posebej me razveseli, ko vidim prihajati k maši mlade družine z otroki. Posebno zadovoljstvo čutim tudi ob obiskovanju ostarelih in bolnih. Zanje vsako leto pripravimo tudi srečanje, za kar so izredno hvaležni in radi prihajajo, da se poveselejo in pokramljajo."

Mirko Ružič: "Najbolj sem vesel, ko posameznik ali skupnost razume, se zave in sprejme pomembne duhovne vrednote, po njih zaživi in spozna srečo, ki iz takega življenja izhaja. To se dogaja v vseh starostnih obdobjih. Najraje pa obiskujem bolnike, ker ob njih čutim, da jih bližina Kristusa, ki ga prinašam pod podobo kruha, napolni z novo močjo za prenašanje vsakdanjih težav. Bolni, preizkušani in trpeči so mi najbolj blizu."

• **Imam občutek, da je Cerkev kot organizacija v zadnjem času, predvsem v medijih označena z negativnim predznakom. Kaj mislite, kako lahko na to podobo v javnosti vpliva novo imenovan slovenski metropolit in ljubljanski nadškof?**

Franc Dermol: "Morda je Cerkev kot organizacija v zadnjem času v javnosti res označena z negativnim predznakom. To so obdobja, ko je cerkev povezana z zelo občutljivimi temami: denacionalizacija, vprašanjem verouka kot izbirnega predmeta v šoli in še kaj bi se našlo. Bivši slovenski nadškof in metropolit je izredno karizmatična oseba in zato za medije zelo zanimiva. Mislim, da podoba Cerkve kot organizacije v javnosti oblikujejo predvsem mediji in njihova interpretacija ter predstavitev posameznih izjav v javnosti. Na to pa oseba, ki je v funkciji metropolita, nima posebnega vpliva."

Mirko Ružič: "Tudi jaz mislim, da je moč medijev izredna, saj lahko iz nič naredijo zvezdo in družbeno ubijejo najpomembnejšega moža. Vse je odvisno od etike in morale ljudi, ki imajo v rokah medijsko moč. Tako lahko nekdo, ki pozna vlogo in zasluge cerkve, to prikaže tako, da vsi razumejo in sprejmejo, drugi pa lahko vso resnico zanika in naredi iz cerkve grešnega kozla. Ta dinamika se odvija ne glede na osebo, ki je postavljena za metropolita."

• **Pred nami je božični in adventni čas. Kako ga doživljate kot duhovni oče župnije?**

Franc Dermol: "Bolj kot sam božič je pomembna priprava na Jezusovo rojstvo. Zato je adventni čas predvsem čas za notranjo

umiritev, molitev in pripravo na veliko praznovanje. Kot župnik v tem času še posebej molim za naše vernike, želim, da bi spoznali, da ob praznovanju božiča niso pomembne materialne stvari, temveč tisti mir in radost v našem srcu in družinah. Seveda ima poseben čar tudi samo praznovanje, predvsem priprave na polnočnice, ki so vedno nekaj posebnega. Srečen sem, ko vidim mlade, ki sodelujejo pri bogoslužju, saj to pomeni, da je župnija živa."

Mirko Ružič: "Adventni čas, ki je pred nami, me vedno napolnjuje z notranjim mirom, ker me kliče k pripravi na praznik rojstva Jezusa Kristusa. Priprava je zelo pomembna, potrebno se je umiriti v samem sebi in znova pogledati življenje z umirjene točke. Božič pomeni rojstvo Boga v srcu in zavesti človeka. Vse drugo, kar je naredil potrošniški mit okrog božiča, nima z vsebino kaj dosti povezave. Res pa to ustvarja zopet vsak posameznik sam s svojim odnosom do skrivnosti prihoda Boga v božični skrivnosti in do duhovnosti sploh. Zato je klic k pripravi ena pomembnejših reči tega obdobja."

• **Kako ste božične praznike praznovali in doživljali v vaši mladosti? Je imel ta čas poseben čar?**

Franc Dermol: "Praznovanje in priprava na Jezusovo rojstvo je bila vedno nekaj posebnega. Poudariti je potrebno, da včasih niso imele materialne dobrine kakšnega posebnega pomena, čeprav smo se razveselili vsake malenkosti in so praznovanje naredile še bolj slovesno. V adventnem času smo skupaj s starši obiskovali "jutrnice", to so bile maše, ki so bile vsak dan ob šestih jutraj. Tako se je začela priprava na božič, hkrati pa smo vsak večer skupaj molili rožni venec. Otroci smo bili najbolj veseli miklavževanja, ko so nam starši v velike košare za kruh natrosili fig, jabolk in rožičev. Ob božiču smo postavljali jaslice, skupaj peli in molili ter se peš odpravili k polnočnici. Dejansko je bil božič preprost, topel družinski praznik, brez posebnega blišča in materialnosti."

Mirko Ružič: "V času mojega osnovnega šolanja je bilo praznovanje božiča zatirano. Mi smo ga vedno slovesno praznovali, čeprav smo po polnočnici otroci morali v šolo, starši pa v službo. Posebnega obdarovanja ni bilo, potrebne reči sva z bratom dobila za božič, da je občutenje prazničnosti naraslo. Poseben čar je imela priprava in sodelovanje v župnijski cerkvi, zlasti ko sem bil semeniščnik in bogoslovec. Veliko priprav je bilo z božičnicami, ki so jih takrat mnogi prišli pogledat, saj televizije skorajda še ni bilo in je to bilo posebno doživetje božične noči."

Božično voščilo za naše bralce:

Franc Dermol: "Dobrota v besedi ustvarja zaupanje, dobrota v mislih prinaša globino, dobrota v dejanjih zagotavlja ljubezen. Zato vam vsem bralcem Novic želim mir in dobro v božičnih praznikih, v novem letu pa veliko božjega blagoslova!"

Mirko Ružič: "Ob božičnih praznikih želim vsem bralkam in bralcem Novic globokega doživetja božje bližine. Učlovečil se je, ker nas ima rad, odprimo se tej njegovi ljubezni, naj nas napolni in odpre našim bližnjim. V letu, ki prihaja, pa želim vsem obilnega božjega blagoslova, zanj molim za vse vas vsak dan."

Obema se najlepše zahvaljujem za pogovor ima vama v imenu uredništva Novic Občine Rače-Fram v letu, ki prihaja, želim veliko moči in modrosti pri izpolnjevanju tako pomembnega poslanstva, ki vama je bilo zaupano.

Prilagodila: Anita TRGLEC